

Sarajevo, 18.07.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.07.2016.- 15.07.2016.

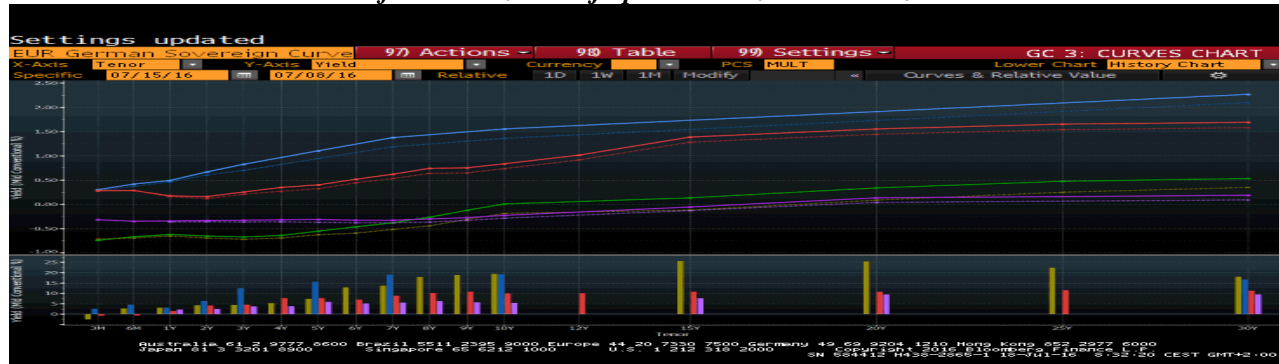
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	8.7.16	-	15.7.16	8.7.16	-	15.7.16	8.7.16	-	15.7.16	8.7.16	-	15.7.16				
2 godine	-0,69	-	-0,65	↗	0,61	-	0,67	↗	0,12	-	0,17	↗	-0,35	-	-0,33	↗
5 godina	-0,62	-	-0,55	↗	0,95	-	1,10	↗	0,33	-	0,40	↗	-0,37	-	-0,31	↗
10 godina	-0,19	-	0,01	↗	1,36	-	1,55	↗	0,74	-	0,83	↗	-0,28	-	-0,23	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	8.7.16	-	15.7.16	
3 mjeseca	-0,716	-	-0,742	↘
6 mjeseci	-0,694	-	-0,667	↗
1 godina	-0,631	-	-0,597	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.07.2016. godine (pune linije) i 08.07.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Istraživanje Reutersa, objavljeno početkom protekle sedmice, pokazalo je da većina učesnika na tržištu novca ne očekuje da će ECB na ovomjesečnoj sjednici uvoditi bilo kakve dodatne stimulanse, uprkos provobitno zabilježenoj reakciji tržišta na odluku o Brexitu i špekulacijama da bi veće centralne banke mogle da uvedu dodatno stimulativnu monetarnu politiku. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su u posmatranom periodu povećani sa rekordno niskih nivoa koji su zabilježeni u sedmici ranije, iako je na tržištu i dalje prisutna povećana potražnja za sigurnijim investicijama, usljed neizvjesnosti oko Brexita te situacije u bankarskom sektoru Italije. Na sedmičnom nivou, prinos desetogodišnjih obveznica je sa rekordno niskih -0,189% povećan na 0,006%.

Centralna banka Francuske je potvrdila ranija očekivanja kvartalnog rasta GDP-a od 0,2% u drugom kvartalu ove godine. MMF je za Francusku zadržao nepromijenjenu prognozu privrednog rasta za tekuću godinu (1,50%), ali je smanjio prognoze za narednu godinu na 1,25% sa ranijih 1,50%. GDP-a Italije će prema prognozama MMF-a ove godine bilježiti rast manji od 1%, te samo nešto iznad tog nivoa u 2017. godini. Takođe, u mjesečnom biltenu Centralne banke Italije je navedeno da bi privredni rast zemlje u narednoj godini mogao iznositi oko 1%.

Na održanim aukcijama tokom protekle sedmice zabilježeni su rekordno niski nivoi prinosa. Po rekordno niskom prinosu Njemačka je emitovala šestomjesečne (-0,668%), Francuska tromjesečne (-0,58%), šestomjesečne (-0,581%) i jednogodišnje (-0,582%), a Belgija jednogodišnje (-0,577%) trezorske zapise,

kao i Španija i Italija koje su emitovale jednogodišnje trezorske zapise po prinosima od -0,187% i -0,176%, respektivno. Takođe, obveznice dužeg roka dospijea su emitovane po rekordno niskim prinosima, te je Njemačka po prvi put emitovala obveznice sa dospijecom od 10 godina po negativnom prinosu (-0,05%), a Holandija obveznice ovog dospijea po prinosu od 0,043%, dok je Italija emitovala trogodišnje (-0,04%) i sedmogodišnje (0,63%) obveznice, te obveznice sa dospijecom od 16 godina (1,57%) i 20 godina (1,88%).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ	JUN	0,9%	0,9%	0,8%
2.	Stopa inflacije – Njemačka	JUN	0,2%	0,2%	0,0%
3.	Stopa inflacije – Francuska	JUN	0,2%	0,1%	0,5%
4.	Stopa inflacije – Austrija	JUN	-	0,6%	0,6%
5.	Stopa inflacije – Španija	JUN	-0,9%	-0,9%	-1,1%
6.	Stopa inflacije – Italija	JUN	-0,3%	-0,2%	-0,3%
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	MAJ	-0,8%	-1,2%	1,4%
8.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	MAJ	1,1%	-0,6%	1,8%
9.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	MAJ	25,0	24,5	25,4
10.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	MAJ	-	2.241,8	2.230,9

SAD

Protekle sedmicu je obilježio rast tražnje za rizičnijom finansijskom aktivom, što je uticalo na rast prinosa američkih obveznica na sedmičnom nivou. Američki dionički indeks Dow Jones je tokom trgovanja u petak povećan na rekordno visok nivo od 18.516,55 poena, dok je indeks S&P 500 rekordno visok nivo od 2.163,75 poena zabilježio na zatvaranju tržišta u četvrtak. Fedovi zvaničnici su tokom protekle sedmice davali izjave o svojim očekivanjima o pitanju budućeg kretanja referentne kamatne stope. Sudeći prema njihovim izvjavama, evidentno je da članovi ovog tijela imaju različit stav o pitanju broja povećanja ovog instrumenta monetarne politike, ali je evidentno da se gotovo svi zalažu za najmanje jedno povećanje do kraja ove godine. Sudeći prema kretanjima fjučersa na Fedovu referentnu kamatnu stopu, učesnici na finansijskom tržištu su, takođe, povećali očekivanja da će Fed uskoro povećati referentnu kamatnu stopu, te su vjerovatnoće ovog događaja povećane na nivo od 8% za julski sastanak FOMC-a, 21% za septembar, 22% za novembar i 44% za decembar.

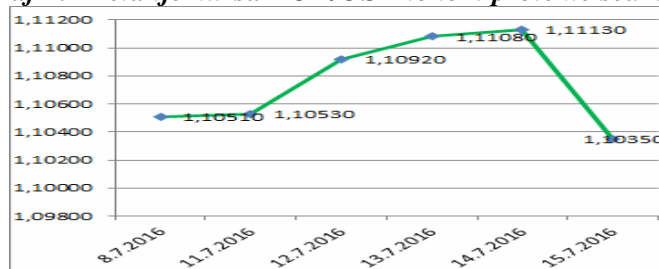
Prema Fedovom izvještaju o kretanju američke privrede, poznatijem kao „Beige Book“, tokom proteklih mjesec i po dana zabilježen je skroman ekonomski rast, kao i blago povećanje cijena dobara i usluga, te blago smanjenje lične potrošnje. Prema ovom izvještaju, dvanaest Fedovih regija nije izrazilo potrebu za naglim povećanjem referentne kamatne stope. Ekonomska očekivanja su generalno pozitivna, što uključuje maloprodaju, radnointenzivni sektor i tržište nekretnina.

Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Fedov indeks uslova na tržištu rada	JUN	-1,2	-1,9	-3,6
2.	Indeks maloprodaje (M/M)	JUN	0,1%	0,6%	0,2%
3.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G)	JUN	-4,6%	-4,8%	-5,0%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUN	0,0%	0,3%	-0,1%
5.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JUN	1,1%	1,0%	1,0%
6.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	JUN	0,3%	0,6%	-0,3%
7.	Indeks iskorištenosti kapaciteta	JUN	75,1%	75,4%	74,9%
8.	Indeks radnointenzivne proizvodnje (M/M)	JUN	0,3%	0,4%	-0,3%
9.	Mjesečno stanje budžeta (USD milijardi)	JUN	19,0	6,3	-52,5
10.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	2. JUL	269.000	254.000	270.000

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen sa nivoa od 1,1051 na nivo od 1,1035, što je na sedmičnom nivou smanjenje od 0,14%.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica MPC BoE na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira. Iako su neki ekonomisti očekivali da bi moglo doći do smanjenja referentne kamatne stope na 0,25%, to se nije desilo, te je glasanjem 8:1 zadržana na sadašnjem nivou. Jednoglasno je donesena odluka o zadržavanju programa kvantitativnih olakšica u sumi od 375 milijardi GBP. U odsustvu budućih pogoršanja, kompromisa između podrške privrednom rastu, kao i vraćanja inflacije na ciljane i održive nivoe, većina članova MPC BoE, ipak, očekuje da će u augustu monetarna politika biti ekspanzivnija. Iz BoE je saopšteno da će novi stimulansi najvjerovatnije biti objavljeni u naredne tri sedmice, kao “paket mjera”, u momentu kada se ocjeni kako je Brexit pogodio ekonomiju.

Glavni ekonomista BoE, Haldane, u petak je saopštio da BoE mora djelovati promptno i dubinski, kako bi stimulisala ekonomiju i podstakla povjerenje. U njegovom prvom obraćanju nakon odluke o podršci referendumu, Haldane je istakao da BoE treba da izađe sa paketom multikomplementarnih mjera monetarnih olakšica u periodu do 4. augusta, kada se održava naredni sastanak MPC BoE. Haldane je istakao da ovaj monetarni odgovor, ukoliko se njime žele podstaknuti očekivanja i povjerenje, mora biti dostavljen promptno i da pod “promptnim” misli naredni mjesec.

Guverner BoE, Carney, izjavio je da rezultati referenduma utiču na ekonomiju Velike Britanije i mogli bi podstaći BoE da djeluje, čime je nagovijestio moguće monetarne stimulanse. Zapisnik sa sastanka Finansijskog komiteta BoE, pokazao je da članovi ovog tijela nisu imali primjedbe na smanjenje kapitalnih zahtjeva komercijalnih banaka. U zapisniku je navedeno da će Finansijski komitet pratiti ekonomske tokove te poduzimati potrebne aktivnosti u budućnosti kojima bi podržali finansijsku stabilnost.

Theresa May je u srijedu zvanično postala novi premijer Velike Britanije. Ova vijest je na kratko ublažila volatilnost GBP, jer je protumačena kao stabilizacija političkih prilika u Velikoj Britaniji.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	RICS balans cijena kuća	JUN	10%	16%	19%
2.	Građevinski sektor (G/G)	MAJ	-3,5%	-1,9%	-0,6%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je bilježio pad sa nivoa od 0,85245 na nivo od 0,83661, dok je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,2954 na nivo od 1,3192.

JAPAN

Prema rezultatima parlamentarnih izbora u Japanu, objavljenim početkom protekle sedmice, vladajuća koalicija japanskog premijera Abea osvojila je većinu na izborima za gornji dom Parlamenta (Senat), odnosno 2/3 glasova potrebnih za reviziju japanskog ustava. Premijer Abe je najavio novi paket fiskalnih stimulansa usmjerenih na podsticanje potrošnje. Istovremeno, Vlada Japana je smanjila prognoze za potrošačku inflaciju za tekuću fiskalnu godinu, na 0,4% sa 1,2%, koliko je prognozirano u januaru, dok za narednu fiskalnu godinu Vlada prognozira stopu od 1,4%.

Pored smanjenja prognoza vezanih za inflaciju, Vlada Japana je, takođe, revidirala naniže i prognoze privrednog rasta za tekuću godinu, te se očekuje rast od 0,9% u odnosu na 1,7%, koliko je prognozirano u januaru. Iz Vlade Japana je saopšteno da će BoJ u narednom periodu odlučivati o koracima monetarne politike, utemeljenim na tržišnim kretanjima i ekonomskom okruženju. U petak je saopšteno da su Ministarstva finansija i rada u Japanu izradila plan reforme zapošljavanja, koji će pratiti paket mjera poticaja u sumi preko 10 biliona JPY. Navedene reforme uključuju ograničenja prekovremenog rada u nekim industrijama.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

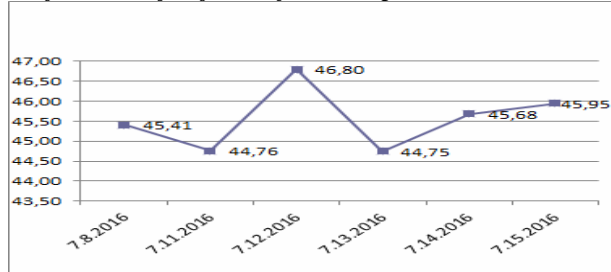
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUN	3,4%	3,4%	3,4%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUN	2,8%	2,9%	2,9%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUN	-4,2%	-4,2%	-4,3%
4.	Mašinske porudžbine (G/G)	MAJ	-8,7%	-11,7%	-8,2%
5.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	JUN	-	-19,9%	-24,7%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	MAJ	-	-0,4%	-3,3%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	MAJ	-0,7%	-0,7%	0,7%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 111,11 na nivo od 115,69. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan sa nivoa od 100,54 na nivo od 104,88.

NAFTA I ZLATO

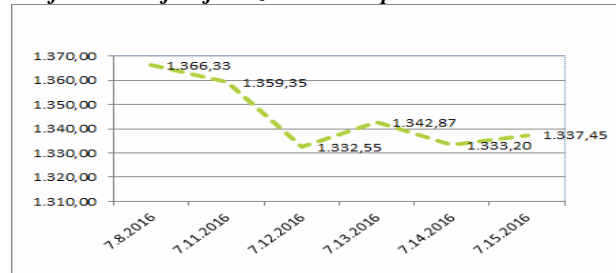
Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena nafte je iznosila 45,41 USD (41,09 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila smanjenje, te se nalazila na najnižem nivou u posljednja dva mjeseca. Već u utorak cijena nafte je bilježila rast, nakon što je objavljen izvještaj OPEC-a u kojem je navedeno da analitičari ove institucije očekuju da bi globalna tražnja za naftom tokom naredne godine mogla da bude veća od njene ponude. Globalna tražnja za naftom bi tokom naredne godine mogla da iznosi oko 95,3 miliona barela dnevno, dok se istovremeno očekuje da bi globalna ponuda ovog energenta mogla da iznosi oko 94,3 miliona barela dnevno. Cijena nafte je ponovo smanjena u srijedu, kada je objavljena informacija o manjem od očekivanog smanjenju američkih zaliha nafte, za 2,55 miliona barela. Takođe, uticaj na smanjenje cijene nafte imalo je objavljivanje informacije o povećanju zaliha destilata nafte na najviši nivo u posljednjih šest mjeseci. Tokom trgovanja u četvrtak, cijena nafte je zabilježila korekciju naviše. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 45,95 USD, (41,64 EUR), što na sedmičnom nivou predstavlja rast od 1,19%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.366,33 USD (1.263,39 EUR). Nakon što je šest sedmica zaredom cijena zlata bilježila rast, tokom protekle sedmice je taj trend prekinut. Uticaj na ovakvo kretanje cijene ovog plemenitog metala imala je povećana tražnja investitora za rizičnijom finansijskom aktivom, na šta upućuje činjenica da su američki dionički indeksi Dow Jones i S&P 500 tokom protekle sedmice bilježili rekordno visoke nivoe. Očekivanja da bi Bank of England i japanska Vlada mogli pružiti dodatne monetarne i fiskalne stimulanse svojim privredama, podstakla su tražnju investitora za aktivom koja nosi više stope povrata. Cijena ovog plemenitog metala je smanjena tokom trgovanja u četvrtak, nakon što su se kreatori britanske monetarne politike suzdržali od smanjenja referentne kamatne stope, koje su mnogi učesnici na tržištu očekivali. Prema podacima koje objavljuje Bloomberg, tokom protekle sedmice je zabilježeno smanjenje investicija u finansijske derivate koji u osnovi imaju zlato. Tokom trgovanja u petak zabilježen je rast cijene zlata na nivo od 1.337,45 USD (1.212,01 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.